

T.C.

**KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
AYDIN KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU**

KARAR

TOPLANTI TARİHİ VE NO : 04.05.2017- 156

09.09.665

KARAR TARİHİ VE NO : 04.05.2017-6470

Toplantı Yeri
AYDIN

Aydın İli, Söke İlçesi, Akçakaya Mahallesi tescil harici alanda bulunan Alaybeyzade Hacı Ahmed Ağa Cami ve Mezarlığın (eski 328 parsel) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının Tespit ve Tescili Hakkındaki Yönetmelik kapsamında tescil değerlendirmesine ilişkin Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nün 03.03.2017 tarih ve 959 sayılı yazısı, Söke Belediye Başkanlığı, İmar ve Şehircilik Müdürlüğü'nün 30.03.2017 tarih ve 2716 sayılı yazısı, Aydın Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü Uzmanları'nın 14.04.2017 tarihli raporu okundu. Ekler ve konuya ilişkin tüm bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

Aydın İli, Söke İlçesi, Akçakaya Mahallesi tescil harici alanda bulunan Alaybeyzade Hacı Ahmed Ağa Cami ve Mezarlığın (eski 328 parsel) 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" özelliği gösterdiğinden tescilinin uygun olduğuna, camii yapı grubunun I. Grup Yapı, mezarlığa ilişkin parsel sınırları, camiye ilişkin ise tapunun 121 ada, 1 parsel, 109 ada, 1 parsel, 119 ada, 1 parsel, 117 ada, 1 parsel numarasında kayıtlı taşınmazların koruma alanı olarak belirlenmesine, mezarlık alanı içerisinde yeni gömünün yasaklanmasına ancak mevcut mezarların bakım ve onarımlarının ilgili Belediyesi denetiminde yapılarak sonucundan Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne bilgi verilmesine ayrıca söz konusu mezarlık alanı içerisindeki mezar taşlarının ilgili Müze Müdürlüğüne envanterlerinin çıkartılarak sonucuna ilişkin hazırlanacak bilgi ve belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine, cami ve mezarlığa yönelik Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararındaki proje hazırlama esaslarında belirtilen hükümler kapsamında hazırlanacak rölöve, restitüsyon, restorasyon ve çevre düzenleme projelerinin Kurulumuza iletilmesi gerektiğine karar verildi.

ASLI GİBİDİR

Mehmet YILMAZ
Bölge Kurulu Müdürü

BAŞKAN
Prof. Dr. Celal ŞİMŞEK
İMZA

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Saim CİRTİL
İMZA

ÜYE
Tahsin Cengiz KAMAN
İMZA

ÜYE
Hakan ÖZKAN
Aydın Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İMZA

ÜYE
Aydın Vakıflar Bölge Müdürlüğü
BULUNMADI

BAŞKAN YARDIMCISI
Bahadır DİKMEN
İMZA

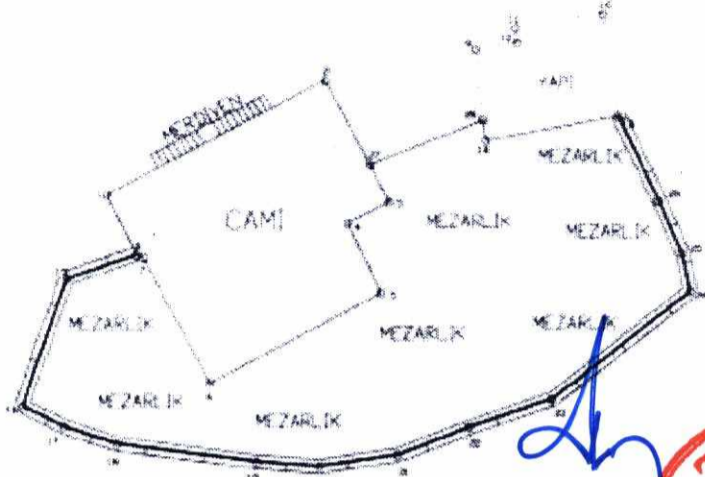
ÜYE
Dr. Levent ÜNVERDİ
İMZA

ÜYE
Mine AŞÇI
Söke Belediye Başkanlığı
İMZA

A V R U P A K O N S E Y İ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E	A N I T	ENVANTER NO :
T Ü R K İ Y E	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	HARİTA NO :		
İLİ: AYDIN	İLÇESİ: SÖKE	MAHALLE - KÖY - MEVKİ: Akçakaya Mahallesi		KORUMA DERECESESİ
ADRESİ:	KADASTRO: ada- parsel			ANITSAL
ADI: CAMİİ ve MEZARLIK	YAPTIRAN :	YAPAN :	MİMARİ ÇAĞI :	X
	YAPIM TARİHİ :	KİTABE :	VAKFIYE :	CEVRESEL
				CEVREYE AYKIRI

GENEL TANIM:	A TAŞIYICI YAPI	A DIŞ YAPI
KORUMA DURUMU	B	B
	C	C

VAZİYET PLANI

BUGÜNKÜ SAHİBİ

BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KURULUŞ

YAPILAN ONARIMLAR :

AYRINTILI TANITIM:

Yapı dikdörtgen plan şemasında inşa edilmiştir. Giriş kapısı üzerinde 1724 tarihi okunmaktadır. Üst örtüsü kırma çatılı olup üzeri Marsilya tipi kiremit ile kaplıdır. Saçak seviyesi geleneksel etki ve mimari gereklilik olarak oldukça dışa taşınmış olarak düzenlenmiştir. Geniş saçak düzenlemesi yapının iklim şartlarından korunması adına gerçekleştirilmiştir. Yapı malzemesi olarak moloz taş ve devşirme malzeme kullanılmıştır. İç ve dış cephe günümüzde sıvalı durumdadır. Yapıdaki pencere formları dikdörtgen formlu olup oldukça uzun ve geniş tutulmuştur. Taşınmazın biçimlendirilmesinde iklim, topografya (arazinin konumu), yöresel malzeme etkili olmuştur. Bahse konu cami planı da buna göre belirlenmiştir. Dikdörtgen plan şemasına sahip cami fevkani olarak düzenlenmiştir. Fevkani düzenlemede yapı platform üzerinde inşa edilmiştir. Son cemaat yeri L planı olarak ele alınmış olup üst örtüyü taşıyan son cemaat yeri taşıyıcılarında antik dönem sütun kullanılmıştır. Platform üzerinde inşa edilen yapıya çift yönlü merdivenden çıkılmıştır. Kuzey batı köşede dikdörtgen pabuç üzerine oturtularak inşası sağlanan minare yer almaktadır. Minare gövdesi dairesel formda olup şerefeye geçiş mukarnas dizisi ile sağlanmıştır. Mukarnas sırası altında ise bilezik mevcuttur. L formlu son cemaat yerinde dikdörtgen formlu mukarnaslı mihrabiyeler inşa edilmiştir. Mihrabiye kenar hatlarında geometrik ve bitkisel tezyinata yer verilmiştir. Harim mekanına geçiş yuvarlak kemerli açıklıktan sağlanmaktadır. Kemer alınlığının sağında ve solunda gülbezekler bulunur. Harim mekanı güney cephede dikdörtgen form içerisinde mukarnas dizisine sahip mihrap nişine yer verilmiştir. Mihrabın sağında ve solunda sütunceler vardır. Tavan kaplamasına niteliksiz pvc malzeme eklenilmiştir. Taşınmazda seramik kaplaması şeklinde niteliksiz eklentiler söz konusudur. Kadınlar mahfilide sütunlarla taşınmaktadır. Caminin güney ve doğu cephesinde hazire yer almaktadır. Bahse konu hazire içerisinde Osmanlı mezar taşları yer almaktadır. Çevresi moloz taş duvar ile çevrelenmiş olup alanda yerleşim yerleri bulunmaktadır. Günümüzde bahse konu alan içerisinde yeni gömüler devam etmektedir. Mezar taşlarının bazıları yıkık ve kırık vaziyettedir. Mezarlık içerisindeki osmanlı mezar taşlarında bulunan başlık tipleri olarak sarıklı, lotuslu başlık tipleri ön plandadır. Mezar taşlarındaki başlıkların bir bölümü günümüzde deformasyona uğramış ve kırık vaziyettedir. Mezar taşlarında ki tarihllemeler Hicri: 1215, 1172 olarak okunabilmektedir. Osmanlı mezar taşlarındaki yazı çeşidi celi-sülüs yazı çeşidinde taşlara aktarılmıştır. Mezar taşlarına aktarılan yazılar dikdörtgen kartuşlar içerisinde ele alınmıştır. Malzeme olarak mermer malzeme kullanılmıştır. Osmanlı mezar taşlarının bir bölümü toprak altında kalmış olduğu gözlemlenmektedir. Mezarlıktaki ayak taşları sivri kemer alınlıklıdır. Mezar taşlarının yüzeylerinde oksitlenme, yosunlama ve tuzlanmaya bağlı olarak deformasyonlar görülmektedir. Yeni gömülerde kullanılan malzeme niteliksiz ve eski doku ile örtüşmemektedir. Mezarlık alanı içerisinde çevre düzenlemesine ihtiyaç vardır. Kültür Varlığı niteliğindeki mezar taşlarının korunmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Mezarlık içerisindeki mezar taşlarının belgelenmesi ve bu kapsamda envanterlerinin çıkartılmasının uygun olacağı ve çevre düzenleme projeleri ile birlikte mezarlığın düzenlenmesinin gelecek kuşaklara aktarılması adına önemlilik arz etmektedir.

TEKNİK BİLGİLER

Su	Elektrik	Isıtma	Kanalizasyon zasyon
----	----------	--------	---------------------

ORJİNAL KULLANIMI

CAMİİ - MEZARLIK

BUGÜNKÜ KULLANIMI

CAMİİ - MEZARLIK

ÖNERİLEN KULLANIMI

CAMİİ - MEZARLIK

HAZIRLAYANLAR 13.04.2017

Sahih YILDIRIM
Sanat Tarihçisi

Haydar COŞAR
Çevre Yüksek Mühendisi

BAŞKAN	
BAŞKAN YARD.	
UYE	
UYE	

AYDIN
KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULUNUN
04.05.2017 GÜN VE 6470
SAYILI KARAR ERİDİR

RAPOR

RÖLÖVE PROJESİ
RESTORASYON PROJESİ
HARİTA
KROKİ

ONAY :

Mehmet YILMAZ
Bölge Kurulu Müdürü